

gjort ved andre Steder af Slottet iaar, nemlig at hugge al Puds af og sætte det paa igjen med Cement, og der er ikke mindste Tvivl om, at det er fuldstændigt ligegyldigt for Slottets Bevaring, om det sker et Aar før eller senere. Slottet har Sten og Mure nok, og Puds'en spiller slet ingen Rolle ved Murenes Lørring. Spørgsmaalet kan afgjøres, hvad Aar det skal være; det har ikke den ringeste finansielle Betydning; det bliver ikke dyrere og medfører ikke flere Konsekvenser det ene Aar end det andet. Jeg indrømmer, at det kan være kjædeligt at se de Pletter paa Muren, naar man kører den Bei om. Men det er dog Smaa-ting, som virkelig maa tilfidesættes, naar man husker paa, hvor store Udgifter til Slottets Reparation der ellers foreslaas paa Finantsloven. — Den høitærede Ministers Udtalelse om Kolportage tilstaar jeg er ikke meget tilfredsstillende for, hvad der er fremsat fra Udvalgets Side. Den høitærede Minister udtalte, at han havde truffet Foranstaltninger til, at tydske Billeder, som der har været klaget over, ikke blive solgte. Ja, det er jo en lille Fordel for Befolkningens Skjønhedsfands maaste, jeg veed det ikke; jeg er nærmest enig med Ministeren i, at for Skjønhedsfandsen har det ikke Stort at betyde. Jeg lægger ikke stor Vægt paa det; men det, der egentlig ligger os og Ministeren imellem, er Spørgsmaalet om, hvorvidt Kolportagesagen skal ordnes gennem ministerielle Bevillinger, saaledes, at Befolkningen paa det Omraade kommer under et Slags Formynderskab, og Netten gjøres afhængig af Ministerens Skjøn over de enkelte kolporterende Firmaers Verdighed og Ikke-Verdighed, eller om det skal gaa ind under de almindelige Regler og blive afgjort ved Lov. Det er egentlig det, Spørgsmaalet dreier sig om. Nu er Sagen her desuden stillet saaledes paa Spidsen, at den Naade, hvorpaa Ministeren har meddelt Bevillingerne, har ført til, at kun en enkelt Mand har faaet Bevilling, hvorved det fremtræder i endnu mere tras Form end ellers. Men allerede det, som den høitærede Minister har oplyst, nemlig at, naar der søges om Bevilling, tages det først under Overveelse i Kultusministeriet, om de Bøger, der skulle bringes omkring, efter Kultusministerens Mening ere sædelige og gode — naar det er andre Ting, saa spørges andre Autoriteter, naar det er Malerier eller Statuer, spørges Kunstakademiet — er efter min Mening netop at gjøre Ministeriet til en Slags vaagende Anstalt over, hvilke Bøger Befolkningen maa læse eller ikke,

og det er meget uheldigt. Jeg er ikke nogen Ven af Kolportage. Jeg ønsker, at der ingen Kolportage var. Jeg er overbevist om, at den saagodt som ingen Nytte gjør og overdordentlig megen Skade; for 10 gode Bøger, er der Hundrede dumme og om ikke ligefrem uædelige, saa dog slette Romaner, som komme omkring og gjøre Fortræd. Jeg ser helst, at det blev helt forbudt. Men at tro, at man bøder paa, at slette Bøger udbredes, ved at indføre et saa forkert Princip som dette at gjøre Kolportagen til et Spørgsmaal, der er afhængigt hver enkelt Gang af en Slags Censur paa dette Omraade fra forskjellige Autoriteters Side, er rent galt, det er det Allerverste. Derfor maa jeg gjentage, at jeg beklager, at Ministeren ikke vil gaa den Bei at ophæve al Kolportage. Det vil sikkert ingen Fortræd gjøre i Befolkningen. For de fleste Menneker er den ingen Nytte til og for de fleste Menneker vil det ikke skade, at de ikke faae disse Bøger at se. I vore Dage spiller det desuden ingen Rolle, da Forbindelsesmidlerne ere saa lette og i Kjøbstæderne, hvor Boghandlerne ere saa udbredte, er det let for Folk at skaffe sig god Lektüre, om de end ikke, saaledes som nu, faae det op ad Rjækkentrapper i Forbindelse med Udsigt til at vinde Bordtapper, Uhre, og alt saadant Noget, thi det drives jo ogsaa. Med det Samme maa jeg tillade mig at gjøre et Par Bemærkninger herom. Jeg ser, at der i disse Dage er faldet en Overrettsdom, hvor et saabant kolporterende Firma er blevet frikendt. Det kunde ikke kaldes Kolportage, siger Dommen, fordi de ikke fremviste Varer. Kolportørerne gif blot omkring og havde Sager, som de solgte, men viste ikke Prøver frem paa dem og fik Folk til at tegne sig, og de maatte frikendes, fordi de ikke kom ind under Kolportage. Det, siger jeg, kan den høitærede Minister ikke gjøre Noget imod ad administrativt Bei, og jeg betvivler ikke, at den Dom er rigtig, saaledes som Lovgivningen er. Men Spørgsmaalet staar vistnok i Forbindelse med den Sag, som her tales om, thi hvad der sker saaledes, er vistnok langt grovere Indgrib i Næringsdriften end det, der sker ved Kolportage, i hvert Fald lige saa grovt som den Kolportering af Bøger, som man har opholdt sig ved og været misfornøjet med, og med Grund været misfornøjet med. Jeg ser, at man i dette Tilfælde betalte 40 Dve pr. Hefte af Bøgerne mod en Præmie af et Bordtæppe til en Verdi af 8 Kr., og 2 Kr. 50 Dve pr. Hefte af andre Bøger med en Præmie af et